



# Ontwikkelingsrecht voor ieder kind

Regionaal jaarverslag Leerplicht — RMC Stedendriehoek  
2018-2019

Resultaten Leerplicht en RMC

Apeldoorn • Brummen • Deventer • Epe • Lochem • Olst-Wijhe • Voorst • Zutphen

## Over dit jaarverslag

In dit jaarverslag leest u meer over de resultaten van Leerplicht en RMC in 2018-2019. Als samenwerkende gemeenten in de Stedendriehoek presenteren wij de regionale cijfers, in het begeleidende memo vindt u meer lokale, gemeentelijke informatie.

In de Stedendriehoek werken onderwijs, gemeenten en (jeugd)hulpinstellingen samen aan de beste kansen voor kinderen en jongeren. Naar school gaan is natuurlijk cruciaal voor een goede ontwikkeling. Leerplicht en RMC spelen daarin een belangrijke rol en werken samen met ketenpartners aan het ontwikkelingsrecht van kinderen. Wat die inzet opleverde, staat in dit regionale jaarverslag.

## Inhoud

<b>Leerplicht en RMC: zo werken wij voor kinderen en jongeren</b>	<b>3</b>
<b>Resultaten en ambities: analyse van de cijfers en ambities voor 2019-2020</b>	<b>4</b>
<b>Leerplicht in cijfers 2018-2019 Stedendriehoek</b>	<b>7</b>
Meer over Leerplicht	
Meer over kwalificatieplicht	
<b>RMC in cijfers 2018-2019 Stedendriehoek</b>	<b>8</b>
Meer over RMC	
Samen FERM voor jongeren	
Eén doorlopende aanpak voor 5 — 23 jaar	
Kijk en vergelijk — waar vind je meer cijfers?	
<b>Colofon</b>	<b>9</b>

Jongeren van 18 – 23 zonder startkwalificatie zijn voortijdig schoolverlaters en vallen onder de wetgeving Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC). RMC activeert hen om weer terug te gaan naar school. Leerplicht/RMC werken mee in FERM, dat expertise uit onderwijs, arbeidsmarkt en gemeenten samenbrengt om iedere jongere een maatwerktraject te bieden in onderwijs of werk.

De RMC'er monitort voortijdig schoolverlaters (VSV) en informeert, adviseert, bemiddelt en begeleidt om VSV te verminderen en nog liever te voorkomen.

Aan het werk (jongere stimuleren alsnog een startkwalificatie te halen door werken en leren te combineren).

START-KWALIFICATIE

ARBEIDSMARKT

Vanaf 18 jaar geldt:

- verzuim? school in actie - school mag na 5 schooldagen (mogelijk) ongeoorloofd verzuim melden bij DUO
- 30 dagen of meer (mogelijk) ongeoorloofd verzuim? School moet melden bij DUO en RMC start direct een onderzoek

Zo nodig is er ondersteuning van CJG, psycholoog, schuldhulpverlening, de sociale wijkteams en (andere) jeugdhulp.

Zo nodig is er ondersteuning van CJG, sociale wijkteams, de jeugdarts of andere jeugdhulp.

Tot 18 jaar geldt:

- verzuim? school in actie
- 16 uur of meer (mogelijk) ongeoorloofd verzuim? School moet melden bij DUO en leerplicht start binnen 5 dagen een onderzoek

Verzuim? School meldt op tijd.



Kind is nu zelf medeverantwoordelijk voor zijn schoolgang



VANAF 5 JAAR NAAR SCHOOL. Leerplicht en leerplicht voor ieder kind.

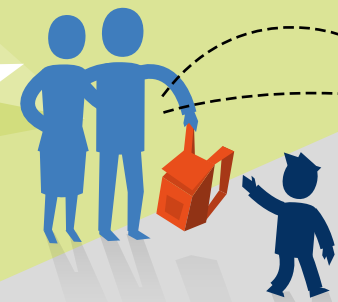


De leerplichtambtenaar is de expert in het leerrecht van het kind en geeft informatie, adviseert, bemiddelt en verwijst. Bij verzuim:

- gesprek met ouders (tot 12 jaar) en met ouders en kind (vanaf 12 jaar)
- waarschuwingsbrief naar kind en ouders
- samenwerken met hulpverleners
- HALT-afdoening
- proces-verbaal in uiterste geval

Leerplicht ambtenaar

Ouders zijn er verantwoordelijk voor dat hun kind is ingeschreven bij een school én dat het naar school gaat. Vanaf 12 jaar is een kind er zelf medeverantwoordelijk voor dat het naar school gaat.



# Leerplicht en RMC: zo werken wij voor kinderen en jongeren

## Resultaten en ambities

### Waar hebben wij aan gewerkt?

#### Ambities 2018-2019

Minder verzuimende leerlingen en thuiszitters door een nog effectievere aanpak na een diepteanalyse voor meer inzicht in de oorzaak van verzuim — en dus ook oplossingen.

### Wat signaleren wij?

#### Analyse cijfers en resultaten

Het leerlingenaantal is met 1,5% gedaald. Het totaal aantal verzuimende leerlingen is met 12,8% gedaald. Het aantal thuiszitters is gelijk gebleven. Het aantal vrijstellingen is gestegen met 3,4%. Deze cijfers ondersteunen het beeld dat leerplichtambtenaren al langer hebben. Zij hebben minder casussen, maar de complexiteit van die verhalen van leerlingen vermindert zeker niet.



We hebben onderzoek gedaan naar oorzaken van uitval en die blijken niet alleen vaak complex, maar zijn ook heel divers. Ook melden VSV'ers bijvoorbeeld lang niet altijd de echte reden van hun voortijdige uitval. Duidelijk is in elk geval dat maatwerk essentieel is.

Om meer maatwerk te bieden, was en is onze ambitie om meer integraal samen te werken.

Samen met Zorgregio Midden-IJssel/Oost-Veluwe\* zijn in de Stedendriehoek eerste stappen gezet om vanuit een gezamenlijk doel samen op te trekken. Daarbij merken we dat het belangrijk is om die samenwerking 'lokaal integraal' te organiseren en te budgetteren.



\* In Zorgregio Midden-IJssel/Oost-Veluwe geven gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe, Hattem, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen de inkoop en transformatie van jeugdhulp, Wet maatschappelijke ondersteuning, maatschappelijke opvang en beschermd wonen vorm.

### Wat gaan we doen?

#### Ambities 2019-2020

Voordat we ons nieuwe VSV-plan maken voor 2020, maken we een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de cijfers over jongeren en van het effect van onze maatregelen.

Los van deze diepteanalyse doen we regionaal onderzoek naar vrijstellingen: waar komt de stijging vandaan? Waarom worden vrijstellingen gegeven? Zijn vrijstellingen altijd nodig? Wat kunnen we doen om onnodige vrijstellingen te voorkomen?

Wij willen de lokale integrale samenwerking regionaal ondersteunen. Dit doen we niet alleen financieel maar ook door informatie- en kennisdeling.

## Resultaten en ambities (vervolg)

### >> **Waar hebben wij aan gewerkt?** **Ambities 2018-2019**

Minder voortijdig schoolverlaters (VSV'ers) in de Stedendriehoek door meer inzicht in hun verhaal. We wilden de VSV'ers structureel beter in beeld krijgen: wie zijn zij en waarom vallen zij uit? Zo kunnen we beter de juiste ondersteuning bieden.

### **Wat signaleren wij?** **Analyse cijfers en resultaten**

VSV stijgt, onder meer doordat jongeren makkelijk aan werk kunnen komen en doordat leerlingen uit de Internationale Schakelklas (ISK) op hun 18e afscheid nemen van die klas. Redenen van uitval zijn heel divers, zo blijkt uit onderzoek dat we hebben gedaan: van psychische problemen tot liever willen werken. Veel jongeren kampen met meerdere problemen tegelijk. We vermoeden ook dat lang niet alle VSV'ers ons overigens de werkelijke reden van hun voortijdige uitval vertellen en dat zij dit soms zelf ook niet goed weten.



Onze huidige effectrapportage geeft inzicht in leerlingen die mogelijk VSV'er worden, in leerlingen die VSV'er zijn en in zogenoemde Kwetsbare Overstappers. Voor uitstroom geldt dat wij alleen jongeren in beeld hebben die begeleid zijn door RMC.

### **Wat gaan we doen?** **Ambities 2019-2020**

Wij willen meer inzicht krijgen in de uitstroom van jongeren, door cijfers uit onze systemen verder te analyseren. De conclusies nemen we op in ons volgende jaarverslag. Daarnaast willen wij vanuit onze aankomende VSV-analyse bijvoorbeeld op tafel krijgen welke mogelijkheden wij jongeren nog meer kunnen bieden om economisch zo zelfstandig mogelijk te worden.

Onze systemen zijn er niet op ingericht dat wij een signaal krijgen zodra een inkomen van een jongere uit onze doelgroep wegvalt (dit mag nu ook niet volgens privacywetgeving) en daardoor vallen er jongeren tussen wal en schip. Landelijk staat dit probleem ook op de agenda.

Wij volgen leerlingen die van het voortgezet onderwijs naar het mbo gaan al goed via De Overstap. Komend schooljaar starten we hiernaast een monitor Kwetsbare Jongeren. Landelijk wordt gesproken over het monitoren van alle jongeren - het interdepartementaal beleidsonderzoek Jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt biedt hiervoor wellicht een goede basis.

Voor de zomer van 2020 dienen wij een nieuw VSV-plan in voor de nieuwe VSV-periode. Wij gebruiken hiervoor een kwalitatieve en kwantitatieve analyse.

>>

## Resultaten en ambities (vervolg)

### >> **Waar hebben wij aan gewerkt?** **Ambities 2018-2019**

We gaan voor een sluitende aanpak van VSV in de Stedendriehoek. Vanuit FERM Stedendriehoek zetten we in op effectieve besteding van VSV-middelen voor maatregelen en projecten voor onderwijs, een goede overstap naar een andere school, zorg voor jongeren en maatwerkroutes naar werk voor jongeren in een kwetsbare positie voor wie school geen optie is.

In 2018-2019 startten Aventus en RMC een verbeterde en gezamenlijke aanpak.  
Ook stond goed omgaan met privacyvraagstukken op de agenda.

### **Wat signaleren wij?** **Analyse cijfers en resultaten**

Gaandeweg de gezamenlijke verbeteraanpak bleek een aantal zaken in het verzuimprotocol dat in het mbo gebruikt wordt, minder effectief dan gedacht. Aventus is met onderwijsteams aan de slag gegaan om te kijken wat nodig is om VSV te voorkomen.



Er is in 2018-2019 veel kennis opgedaan over de nieuwe privacywetgeving AVG en de consequenties voor onze werkwijze. Een struikelblok is dat Leerplicht en RMC niet betrokken mogen worden als sprake is van ziekteverzuim — dit mag pas bij een vermoeden van ongeoorloofd ziekteverzuim.

### **Wat gaan we doen?** **Ambities 2019-2020**

FERM Stedendriehoek ondersteunt Aventus als grootste mbo-instelling in de Stedendriehoek bij het verbeteren van het verzuimprotocol. Samen komen we tot de gewenste gezamenlijke en verbeterde aanpak van mbo en RMC.

Schooljaar 2019-2020 willen we komen tot een regionaal werkproces: hoe gaan we binnen geldende privacywetgeving om met ziekteverzuim van leerlingen. Ons doel is voorkomen dat veelvuldig ziekteverzuim leidt tot uitval of VSV. Ook bekijken we het werkproces voor vroegverzuim opnieuw (scholen moeten vermoedens van ongeoorloofd verzuim vanaf zestien uur in vier weken melden, maar zij mogen dit al eerder doen).

## Leerplicht in cijfers 2018-2019 Stedendriehoek

### Betrokkenheid Leerplicht

Totaal aantal leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen

**65.289**

96,5%

3,5%

2017-2018

Leerplicht was betrokken bij **3,5%** van alle leer- en kwalificatieplichtige kinderen in de Stedendriehoek. **96,5%** ging 'gewoon' naar school.

Totaal aantal leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen

**64.330**

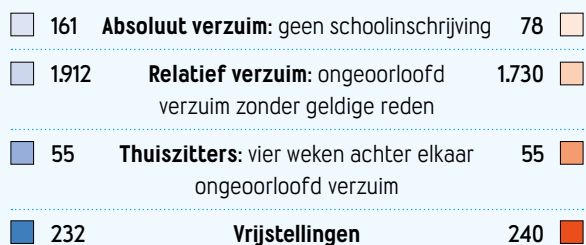
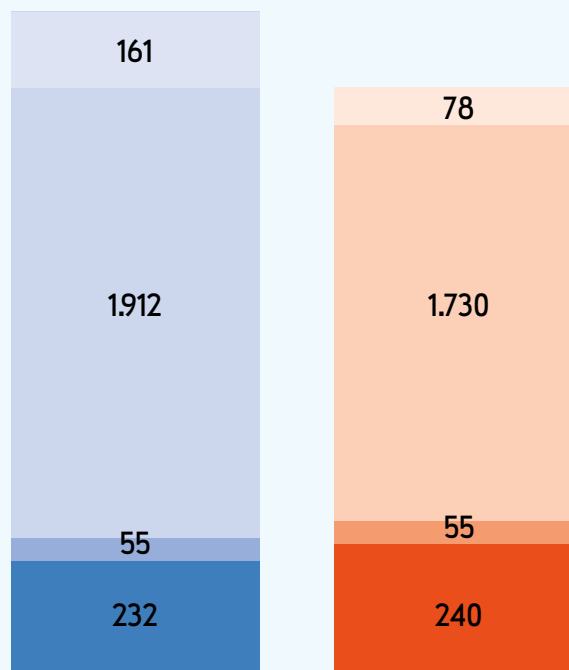
96,8%

3,2%

2018-2019

Leerplicht was betrokken bij **3,2%** van alle leer- en kwalificatieplichtige kinderen in de Stedendriehoek. **96,8%** ging 'gewoon' naar school.

### Verzuim in de Stedendriehoek in soorten



### Meer over leerplicht en kwalificatieplicht

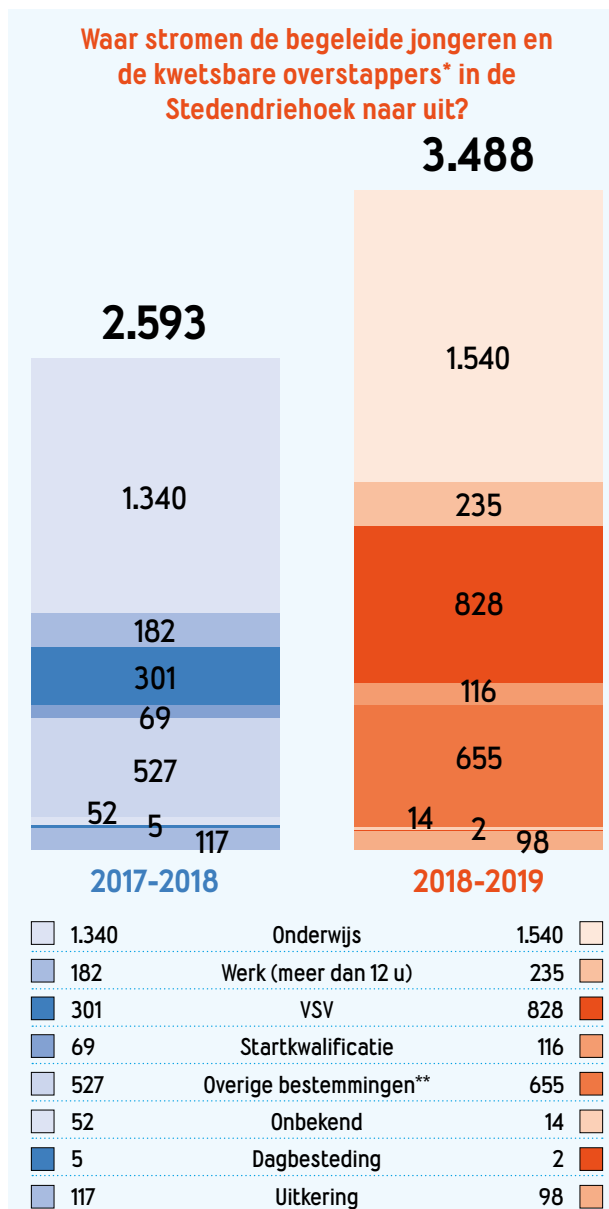
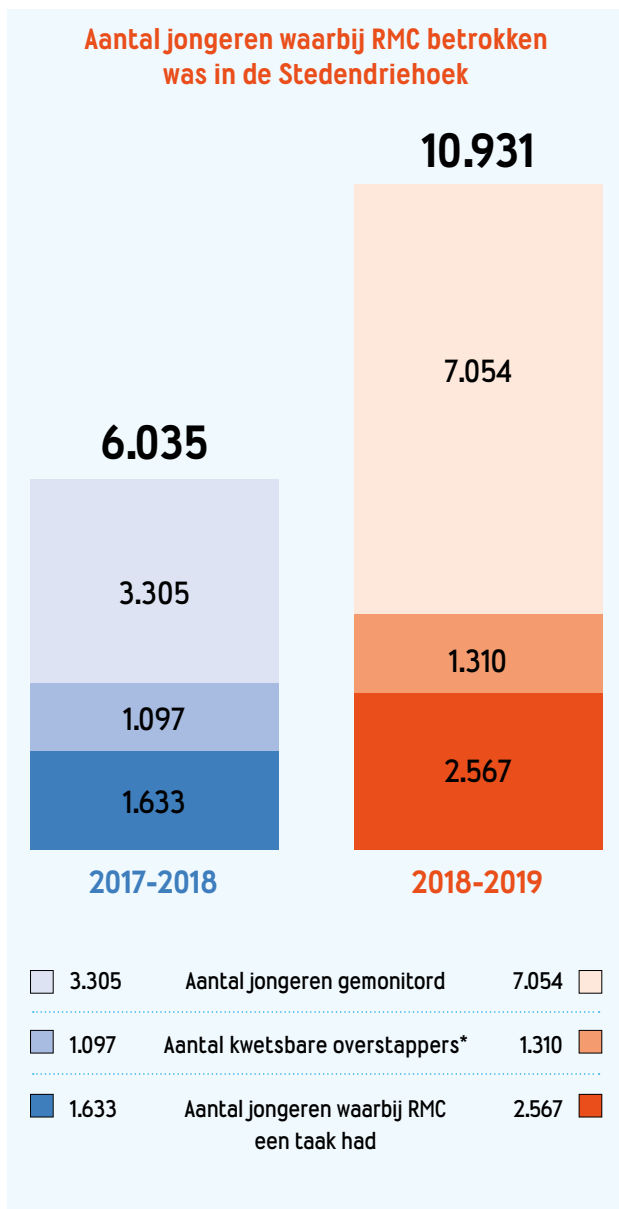
Vanaf hun vijfde jaar moeten kinderen in Nederland verplicht naar school. Tot zij zestien zijn, geldt de Leerplichtwet. Vanaf het schooljaar waarin een jongere zestien wordt, tot zijn/haar achttiende verjaardag, geldt de kwalificatieplicht. Leerlingen moeten onderwijs volgen als zij nog geen startkwalificatie hebben behaald — een havo- of vwo-diploma, of een diploma mbo-niveau 2 of hoger. De kwalificatieplicht is geregeld in de Leerplichtwet.

### Vrijstellingen kwalificatieplicht

Jongeren in het voortgezet speciaal onderwijs (vso) die een uitstroomprofiel dagbesteding of arbeid volgen, hebben geen kwalificatieplicht (in het uitstroomprofiel onderwijs van het vso is dat wel zo). Ook wie zeer moeilijk leert, een verstandelijke en/of fysieke beperking heeft of een getuigschrift of diploma heeft van de praktijkschool, kan vrijgesteld worden van de kwalificatieplicht.

De genoemde cijfers over betrokkenheid bij/contact met leerlingen zijn de officiële meldingen bij DUO. De vele preventieve activiteiten die Leerplicht onderneemt staan hierin niet vermeld.

## RMC in cijfers 2018-2019 Stedendriehoek



### Meer over RMC

Jongeren van 18 tot 23 jaar zónder startkwalificatie, zijn voortijdig schoolverlaters (vsv'ers). Zij vallen niet meer onder de Leerplichtwet, maar wél onder de wetgeving Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC). RMC heeft jongeren zonder startkwalificatie in beeld en activeert hen om weer terug te gaan naar school.

### Samen FERM voor jongeren

De RMC-regiocoördinator werkt mee in het FERM-programmateam. FERM richt zich op het voorkomen en oplossen van voortijdig schoolverlaten in de Stedendriehoek. FERM brengt expertise uit het onderwijs, de arbeidsmarkt en gemeenten samen om zo iedere jongere in de Stedendriehoek een onderwijs- of arbeidsmarkttraject op maat te bieden. [ferm-s3h.nl](http://ferm-s3h.nl)

### Eén doorlopende aanpak voor 5 — 23 jaar

Leerplicht en RMC werken nauw samen om de Leerplichtwet (waarin dus ook kwalificatieplicht is geregeld) en de RMC-Wet te handhaven. Er is dus één doorlopende aanpak van leerplicht (kinderen van 5 tot 18), tot en met bestrijding van voortijdig schoolverlaten (tot 23 jaar).

[rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht](http://rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht)

### Kijk en vergelijk — waar vind je meer cijfers?

Meer weten over cijfers in uw gemeente, andere gemeenten of de regio? Check dan: [onderwijsincijfers.nl](http://onderwijsincijfers.nl) of [vsvkompas.nl](http://vsvkompas.nl). Meer algemene informatie staat op [rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht](http://rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht).

\* Dit zijn leerlingen uit praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, Entree-onderwijs, vmbo beroepsbegeleidende leerweg en nieuwkomers.

\*\* Overige bestemmingen: denk aan jongeren die zijn verhuisd, die in een instelling verblijven of die 23 jaar zijn geworden.



### Colofon

Dit jaarverslag van Leerplicht en RMC Stedendriehoek is een gezamenlijke uitgave van de samenwerkende gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Lochem, Olst-Wijhe, Voorst en Zutphen.

**Opzet en samenstelling:** Cindy Kamp.

**Redactie en begeleiding:** Anne-Marie Veldkamp.

**Vormgeving:** Maura van Wermeskerken.

**Infoplaat:** Erik Nieuwenhuis Oirik.

December 2019

 Apeldoorn

  
Gemeente Brummen

 gemeente  
Deventer

  
Gemeente Epe

 Gemeente  
Lochem

gemeente  
Olst-Wijhe  


  
gemeente  
voorst

  
Zutphen